Maj-Britt Anckar

Stödjer kampen för yttrandefriheten



Foto: Hanna Kåks Röshammar

Som bankchef fick Maj-Britt Anckar på 1980-talet en ovanlig lånförfrågan – någon ville starta en bokmässa. "Det var nog tur att propån kom till en kvinna, mina manliga kolleger var skeptiska." 1985 ägde så Bokmässan i Göteborg rum för första gången.

När och varför blev du medlem?

– När jag slutade mitt arbete på banken år 1996 blev jag erbjuden jobb som förvaltare i den nybildade Stiftelsen Torgny Segerstedts Minne. Det var glädjande eftersom jag är en stor beundrare av hans texter och han var en högt aktad person i hela Sverige. Jag var förvaltare i 24 år och numera är jag senior rådgivare i stiftelsen.

Vem var Torgny Segerstedt?

– Segerstedt var en stridbar man som kämpade mot rasism och oförrätter i alla dess former. Han skrädde inte orden, bland annat skrev han att Hitler är en förolämpning. Han fortsatte skriva trots protester och hot om diverse represalier. Vår dåvarande kung, Gustaf V, tyckte att det Torgny Segerstedt skrev riskerade att dra in Sverige i andra världskriget och kallade till sig honom. Det sägs att kungen sa: "Herr Segerstedt får tänka på vad ni skriver" och att Segerstedt svarade: "Ja, Ers Majestät, det är just det jag gör." Det var ganska bra tycker jag.

Vad är det bästa han skrivit enligt dig?

– Jag tycker att Idag-artiklarna som han skrev i Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning, GHT, är väldigt bra. På tioårsdagen efter Torgny Segerstedts död avtäcktes ett monument på Vasaplatsen i Göteborg, med ett citat från en av hans Idag-texter: "De fria fåglarna plöja sig väg genom rymden. Många av dem nå kanske ej sitt fjärrran mål. Stor sak i det. De dö fria." Den har blivit vår stiftelses "signaturdikt".

Vad kan locka yngre till att läsa Segerstedt?

– Modet som Torgny Segerstedt visade. Det är väldigt många som säger att i dag, om någonsin, skulle vi behövt en Torgny Segerstedt. Jag har ofta funderat på vad han skulle ha skrivit om konflikten i Israel-Palestina. Det vet jag inte, men en sak vet jag och det är att han skulle inte ha tigit. Han skulle ha yttrat sig.

Mitra Gottfridsson och Hanna Kåks Röshammar

Sällskaparfakta

Namn: Maj-Britt Anckar
Ålder: 88
Hedersmedlem i: Vänföreningen Stiftelsen Torgny Segerstedts Minne
Gör annars: Medlem i SPF Seniorerna, Göteborgs Symfonikers Vänner och SEB seniorer.
Torgny Segerstedt (1876–1945): Religionshistoriker och huvudredaktör för GHT. Känd för sin tidiga kritik mot nazismen och försvar för yttrande- och tryckfriheten. Artikeln "Herr Hitler är en förolämpning" publicerades den 3 februari 1933, fyra dagar efter att Hitler blev rikskansler. **Stiftelsen Torgny Segerstedts** "Frihetspenna" gick i år till Jan Scherman.

Köp numret (4 2025) https://dels.nu/losnummer/
Prenumerera på de litterära sällskapens tidskrift: https://natverkstan.premium.se/tidskrift/parnass
Uppge koden EVENT199 – så betalar du bara 199 kronor för 4 nr.